Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto laista ajokorttilain 61 §:n muuttamisesta

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Poliisihallitukselta asiantuntijalausuntoa ajokorttilain 61 §:n muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä. Ajokorttilain 61 § ehdotetaan muutettavaksi siten, että ulkomaisten ajokorttien kelpoisuus Manner-Suomessa ajamiseen laajennetaan koskemaan kaikissa Suomen tunnustamissa valtioissa annettuja ajokortteja.

Edellytyksenä ajokortin hyväksymiselle olisi, että ajokortista kävisi latinalaisin kirjaimin ilmi ajokortin haltijaa ja ajo-oikeutta koskevat tiedot tai mukana olisi oltava ajokortin virallinen suomen- tai ruotsinkielinen käännös. Ajokorttia ei hyväksyttäisi, jos ajokortin haltija olisi ajokorttia myönnettäessä asunut vakinaisesti Suomessa.

Esitetty muutos sisältyi jo hallituksen esitykseen laiksi ajokorttilain muutoksesta 146/2017vp. Pykälä on kuitenkin erotettu mainitusta esityksestä, jotta pykälän suunniteltu voimaantuloaikataulu voidaan turvata.

Esitetty muutos on Poliisihallituksen näkökulmasta lähtökohtaisesti kannatettava ja se selkeyttää tilannetta liikenteen valvonnan näkökulmasta. Muutoksen seurauksena ajo-oikeuden olemassaolo ei olisi sidottu kunkin maan sopimustilanteeseen, joka saattaa muuttua. Nykytilanteessa haasteita on syntynyt siitä, että tietyt valtiot kuten Kiina, josta matkustetaan suhteellisen paljon Suomeen, on jättäytynyt sopimusten ulkopuolelle eikä kiinalaisella ajokortilla siten saa ajaa Suomessa. Lisäksi tulkintaongelmia on syntynyt sellaisten maiden osalta, jotka ovat liittyneet sopimukseen, mutta eivät ole ratifioineet sitä. Tällaisia maita ovat mm. Costa Rica, Meksiko ja Indonesia.

Toisaalta jatkossa haasteeksi saattavat muodostua tilanteet, joissa esitetystä ajokortista ei käy yksiselitteisesti esimerkiksi kuvien avulla esiin se, mitä ajoneuvoja kyseisen kortin haltijalla on oikeus kuljettaa. Esimerkiksi Kiinassa on käytössä täysin erilaiset ja osin kansainvälisesti hyväksyttyjen ajokorttiluokkien tunnusten kanssa ristiriitaiset tunnukset. Esimerkiksi kiinalainen C1 luokka vastaa Suomessa käytössä olevaa B-luokkaa, A1 vastaa D-luokkaa ja E vastaa A-luokkaa. Tästä syystä on erittäin hyvä, että esityksessä on huomioitu, että ajokortista on käytävä ilmi riittävän yksiselitteisesti tarvittava tietosisältö ja tarvittaessa kortista on oltava käännös.

Poliisihallitus haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota pykälässä käytettyyn sanamuotoon. Sanamuoto vastaa pitkälti voimassaolevan lain sanamuotoa,

POLIISIHALLITUS
Asemapäällikönkatu 14, PL 22, 00521 HELSINKI
kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi
Puh. +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780

mutta tästä huolimatta se ei ole täysin yksiselitteinen, vaan saattaa aiheuttaa sekaannusta. Pykälän 2 momentin 1 virke kuuluu seuraavasti:

> "Ajokortti hyväksytään ajamiseen Suomessa muualla kuin Ahvenanmaalla yhden vuoden ajan ajokortin haltijan väestörekisteriin merkitsemisestä edellyttäen, että se on voimassa eikä muuta syytä ajokortin kelpoisuuden lakkaamiseen aikaisemmin ole. "

Sanamuodon mukainen tulkinta viittaisi siihen, että ajokortti on voimassa vuoden ajan alkaen henkilön väestörekisteriin merkitsemisestä. Koska muutoksen nimenomaisena tavoitteena on ollut helpottaa maassa lyhytaikaisesti oleskelevien henkilöiden liikkumista, säännöksen nimenomaisena tarkoituksena on, että ajokortti on voimassa heti henkilön saapuessa maahan ja sen hyväksyminen päättyy, kun on kulunut vuosi ajokortin haltijan kirjaamisesta väestörekisteriin. Esimerkiksi seuraavanlainen muotoilu olisi yksiselitteisempi:

> "Ajokortti hyväksytään ajamiseen Suomessa muualla kuin Ahvenanmaalla *siihen saakka kunnes on kulunut yksi vuosi* ajokortin haltijan väestörekisteriin merkitsemisestä edellyttäen, että ajokortti on voimassa eikä muuta syytä sen kelpoisuuden lakkaamiseen aikaisemmin ole. "